

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Леонова В. І.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»**

**Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
II року навчання спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Одеса – 2024

УДК: 37.091.12+049.3+364-78+37.04

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 9 від 29.02.2024 р.)*

Кулава К. О. – доктор філософії у галузі знань 23 Соціальна робота, доцент кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;

Віщукаєва К. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Леонова В. І.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Соціально-педагогічне консультування» [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 231 «Соціальна робота»]. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 55 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни ОК 17 «Соціально-педагогічне консультування» містять плани проведення, зміст практичних занять та самостійної роботи студентів; питання для самоперевірки, тестові завдання, питання до іспиту. Послідовність тем зумовлена логікою викладу матеріалу і покликана забезпечити комплексність теоретичних знань і практичних навичок студентів.

ЗМІСТ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ».....	4
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	7
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	21
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	35
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	52

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Мета навчальної дисципліни: полягає у розвитку професійної компетентності студентів, сприяння у засвоєнні теоретичних знань, практичних умінь, формуванні високого рівня готовності до здійснення соціально-педагогічного консультування; ознайомлення з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Соціально-педагогічне консультування» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як: «Соціалізація особистості», «Теорія і практика соціальної роботи», «Соціальна педагогіка», «Соціальна профілактика і реабілітація».

Очікувані програмні результати навчання.

ПРН 01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН 03 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 07 Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН 10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 24 Демонструвати уміння аналізувати процеси, що трапляються в соціумі, виявляти проблеми особистості, аналізувати сумісну діяльності з розв'язання проблем, оцінювати та прогнозувати нові підходи, методи і технології соціально-перетворювальної діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни

знати:

- зміст, мету та завдання соціального консультування;
- загальні теоретичні положення про сучасне соціальне консультування;
- нормативні вимоги до процесу консультування;
- теоретичні засади соціально-педагогічного консультування, зокрема: поняття, мету, завдання напрями, принципи соціально-педагогічного консультування;
- технологію консультативної взаємодії з клієнтом (етапи консультативної бесіди, прийоми діагностичних процедур, техніки формулювання питань, засоби використання рефреміngu, методикау завершення консультативного діалогу та інше);
- особливості консультативної соціально-педагогічної допомоги різним категоріям клієнтам;
- суть і напрями соціально-педагогічного консультування у різних сферах життєдіяльності людини, зокрема освітній, правовій, соціально-побутовій, медичній.

уміти:

- використовувати та інтегрувати набуті знання, уміння, навички у практичній професійній соціально-педагогічній діяльності;
- надавати консультативну допомогу різним категоріям клієнтів;
- застосовувати нові методи та техніки у практиці соціального консультування;
- надавати консультативну допомогу, а саме: визначати технологію консультативної взаємодії; встановлювати комунікативні відносини;

діагностувати, аналізувати, оцінювати проблему клієнта; ставити завдання, здійснювати допомогу у прийнятті рішення;

- дотримуватися етичних принципів і меж професійної компетенції у роботі з клієнтом;
- створювати банк даних і здійснювати його обробку.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

СК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

СК 22. Здатністю до проектування, організації та реалізації власних соціальних програм і проєктів, виявлення змісту діяльності, що забезпечить запланований результат.

Міждисциплінарні зв'язки: «Культурно-дозвіллева діяльність», «Психодіагностика в соціальній сфері», «Вікова етнопсихологія».

РОЗДІЛ 1.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	<i>Семінар.</i> «Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування: історія розвитку консультативної практики».	2
2.	<i>Вирішення практичних завдань.</i> «Характеристика спілкування. Комунікативні якості консультанта»	2
3	<i>Круглий стіл</i> «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: етапи ведення консультативної бесіди».	2
4.	<i>Семінар</i> «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: алгоритм консультації».	2
5.	<i>Круглий стіл</i> «Технологія і техніка спілкування консультанта з клієнтом».	2
6.	<i>Дискусія</i> «Організація індивідуального консультування: використання невербальних засобів спілкування консультантом».	2
7.	<i>Круглий стіл</i> «Організація індивідуального консультування: техніки формулювання питань у консультативному процесі; методи спілкування та види консультативних підходів».	2
8.	<i>Дискусія</i> «Організація індивідуального консультування: прийоми консультування; методи і техніки збору інформації».	2
9.	<i>Дискусія</i> «Шляхи ефективного консультування».	2
10.	<i>Круглий стіл</i> Методика завершення консультативного діалогу	2
11.	<i>Семінар</i> «Телефонне консультування: історія створення служби «Телефон довіри».	2
12.	<i>Семінар</i> «Консультативна допомога окремим типам сімей».	2
13.	<i>Дискусія</i> «Сімейне консультування: консультативна допомога прийомній, неповній сім'ї». «Сімейне консультування: специфіка консультування сімей з дітьми різного віку».	2
14.	<i>Семінар.</i> «Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти: типові консультаційні ситуації в роботі соціального педагога освітніх закладів; профорієнтаційне консультування»	2

15.	Дискусія «Деякі аспекти соціально-педагогічної консультативної допомоги різним категоріям клієнтів»	2
Всього годин:		30

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Виконання практичних завдань на засвоєння теоретичних засад соціально-педагогічного консультування.	2
2.	Особливості консультування у діяльності соціального педагога: набуття практичних навичок консультативної взаємодії.	2
3.	Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: виконання практичних завдань на засвоєння моделей консультативної взаємодії.	4
4.	Організація індивідуального консультування: виконання практичних завдань на засвоєння особливостей налагодження ефективного контакту.	4
5.	Організація індивідуального консультування: виконання практичних завдань на засвоєння навичок ведення консультативного інтерв'ю.	4
6.	Технологія телефонного консультування: стратегія психологічної допомоги клієнтам у ситуації очного та дистантного консультування.	4
7.	Сімейне консультування: засвоєння основних технологічних прийомів консультування сім'ї.	2
8.	Сімейне консультування: засвоєння навичок роботи з консультаційними випадками.	4
9.	Сімейне консультування: розробка стратегій надання консультаційної допомоги.	2
10.	Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти: специфіка консультативної діяльності з учасниками навчально-виховного процесу.	2
Всього годин:		30

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання

<p><i>Семінар.</i> «Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування: історія розвитку консультативної практики».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. У чому полягає сутність «консультування»: поняття, види, наукові підходи? 2. Яка мета, завдання, напрями соціально-педагогічного консультування ? 3. Які принципи соціально-педагогічного консультування?</p>	<p><i>Завдання</i> 1. Визначте основні тенденції розвитку консультативної практики. 2. Підготуйте мікровиступ за темою «Відмінність соціально-педагогічного консультування від інших практик консультативної взаємодії»;</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Вирішення практичних завдань.</i> «Характеристика спілкування. Комунікативні якості консультанта»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Яка структура показників готовності соціального педагога до консультативної діяльності? 2. Яка комунікативна професійна компетентність соціального педагога? 3. Які етичні норми поведінки консультанта? 4. Який зовнішній вигляд та імідж консультанта?</p>	<p><i>Завдання.</i> 1. Складіть порівняльну характеристику основних теоретичних концепцій в консультуванні. 2. Здійсніть порівняльний аналіз основних орієнтацій клієнтів при консультуванні.</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Круглий стіл</i> «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: етапи ведення консультативної бесіди».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Схарактеризуйте консультативну бесіду, розвиток комунікативних відносин. 2. Які існують діагностичні процедури у консультативній бесіді, визначення та формулювання проблеми клієнта?</p>	<p><i>Завдання.</i> 1. Заповніть таблицю «Види соціально-педагогічних консультацій». 2. Визначте та запишіть форми мовленнєвого етикету під час зустрічі та прощання консультанта з клієнтом.</p>	<p>На прак. занятті</p>

	<p>3. Які етапи ведення консультативної бесіди існують?</p> <p>4. Схарактеризуйте завершення консультативної бесіди.</p>		
<p><i>Семінар</i> «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: алгоритм консультації».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Схарактеризуйте алгоритм консультацій.</p> <p>2. Схарактеризуйте поняття вербального контакту у консультативній взаємодії (засоби).</p> <p>3. Які існують прийоми активного слухання?</p>	<p><i>Завдання.</i> Проаналізуйте конкретні процедури консультування та створіть проспект ведення соціально-педагогічного консультування (вид консультації – за вибором студента)</p>	На прак. занятті
<p><i>Круглий стіл</i> «Технологія і техніка спілкування консультанта з клієнтом».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> Яка техніка використання невербальних засобів спілкування і правила невербальної поведінки консультанта?</p>	<p><i>Завдання.</i> 1. Заповніть таблицю «Класифікація питань під час соціально-педагогічного консультування».</p> <p>2. Підготуйте розгорнутий виступ на тему «Нетестова діагностика під час соціально-педагогічного консультування»;</p>	На прак. занятті
<p><i>Дискусія</i> «Організація індивідуального консультування: використання невербальних засобів спілкування консультантом».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Схарактеризуйте поняття невербального контакту у консультативній взаємодії.</p>	<p><i>Завдання.</i> 1. Створіть таблицю «Типові технічні помилки, яких припускаються у процесі консультування та способи їх усунення»;</p>	На прак. занятті
<p><i>Круглий стіл</i> «Організація індивідуального</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p>	<p><i>Завдання</i> 1. Представте відео (аудіо) запис поведеної</p>	На прак. занятті

<p>консультування: техніки формулювання питань у консультативном процесі; методи спілкування та види консультативних підходів».</p>	<p>1. Сутність питань змістовного і емоційного характеру. 2. Види ефективних і неефективних питань. Умови постановки відкритих та закритих питань. 3. Правила інтерпретації одержаної інформації. 4. Методика завершення консультативного діалогу</p>	<p>консультації та запропонувати самоаналіз проведеної роботи</p>	
<p><i>Дискусія</i> «Організація індивідуального консультування: прийоми консультування; методи і техніки збору інформації».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Схарактеризуйте основні прийоми індивідуального консультування.</p>	<p><i>Завдання</i> 1. Визначте стратегії консультативної роботи соціального педагога з учнями, що мають неуспішність у навчанні.</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Семінар</i> «Телефонне консультування: історія створення служби «Телефон довіри».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком.</i> 1. Консультування на «телефоні довіри»: зміст, цілі, переваги, недоліки. 2. Які існують принципи діяльності служби «Телефон Довіри». 3. Назвіть організаційні методи підготовки консультантів «Телефону Довіри». 4. Які особливості та етапи консультування у службі «Телефон Довіри». 5. Схарактеризуйте розвиток лінії «Телефон Довіри» в Україні. 6. Який феномен «вигорання» в діяльності</p>	<p><i>Завдання.</i> 1. Підготуйте хронологічну таблицю щодо історії запровадження «Телефону довіри». 2. Складіть банк телефонів довіри, які функціонують в окремій області. 3. Розробіть проблемну ситуацію і відповідно до неї опишіть тактику спілкування.</p>	<p>До наступ. прак. заняття</p>

	консультантів «Телефону Довіри».		
Семінар «Консультативна допомога окремим типам сімей».	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком.</i></p> <p>1. Консультування молоді з питань підготовки до сімейного життя.</p> <p>2. Консультативна допомога сім'ям із стабілізації сімейних стосунків.</p> <p>3. Консультативна допомога батькам у розв'язанні проблем сімейного виховання.</p>	<p><i>Завдання.</i></p> <p>1. Узагальнити сутнісні характеристики психодинамічного (поведінкового) напряму сімейного консультування.</p> <p>2. Розробіть тематику консультацій для різних типів сімей.</p>	На прак. занятті
<p><i>Дискусія «Сімейне консультування: консультативна допомога прийомній, неповній сім'ї».</i></p> <p><i>«Сімейне консультування: специфіка консультування сімей з дітьми різного віку».</i></p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком.</i></p> <p>1. Попереджувально-профілактична робота з проблем дисгармонії сімейних відносин, конфліктів.</p> <p>2. Соціально-правова, інформаційна робота з юридично-правових аспектів шлюбних відносин, організації сімейного господарювання та побуту.</p>	<p><i>Завдання.</i></p> <p>1. Визначте особливості консультування дітей, підлітків з питань конфліктних стосунків з батьками.</p> <p>2. Підберіть матеріал з періодичних видань про досвід сімейного соціально-педагогічного консультування (за вибором).</p> <p>3. Підбір психодіагностичного інструментарію для роботи з сім'єю в процесі соціально-педагогічного консультування відповідно до визначеної проблематики (за вибором)</p>	На прак. занятті

<p><i>Семінар.</i> «Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти: типові консультаційні ситуації в роботі соціального педагога освітніх закладів; профорієнтаційне консультування»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Суть і види соціально-педагогічного консультування у загальноосвітніх закладах, інтернатах.</p> <p>2. Роль соціального педагога у наданні консультативних послуг у галузі охорони здоров'я (форми інтервенцій, підходи у консультуванні).</p> <p>3. Особливості консультування осіб хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД.</p>	<p><i>Завдання.</i></p> <p>1. Визначте стратегії консультативної роботи соціального педагога з учнями, що мають неуспішність у навчанні.</p> <p>2. Оформити пакет правових документів щодо соціального захисту дітей з особливими потребами, дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування; визначити в них той зміст, який можна використовувати у інформаційно-консультативній соціально-педагогічній практиці.</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Дискусія</i> «Деякі аспекти соціально-педагогічної консультативної допомоги різним категоріям клієнтів»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Які особливості консультування різних вікових груп (дітей, підлітків, молоді, дорослих)?</p> <p>2. Схарактеризуйте модель соціально-педагогічного консультування осіб з адиктивною поведінкою.</p> <p>3. Яка організація консультативної допомоги безробітним з питань зайнятості (профорієнтаційне консультування)?</p>	<p><i>Завдання.</i></p> <p>Схема організації консультативної допомоги безробітним у ситуації втрати чи пошуку роботи</p>	<p>На прак. занятті</p>

ПЛАНИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування: історія розвитку консультативної практики».

Питання для обговорення

1. У чому полягає сутність «консультування»: поняття, види, наукові підходи?
2. Яка мета, завдання, напрями соціально-педагогічного консультування ?
3. Які принципи соціально-педагогічного консультування?

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Визначте основні тенденції розвитку консультативної практики.

Завдання 2. Підготуйте мікровиступ за темою «Відмінність соціально-педагогічного консультування від інших практик консультативної взаємодії»;

Практичне заняття 2. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Характеристика спілкування. Комунікативні якості консультанта».

Питання для обговорення

1. Яка структура показників готовності соціального педагога до консультативної діяльності?
2. Яка комунікативна професійна компетентність соціального педагога?
3. Які етичні норми поведінки консультанта?
4. Який зовнішній вигляд та імідж консультанта?

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть порівняльну характеристику основних теоретичних концепцій в консультуванні.

Завдання 2. Здійсніть порівняльний аналіз основних орієнтацій клієнтів при консультуванні.

Практичне заняття 3. *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: етапи ведення консультативної бесіди».*

Питання для обговорення

1. Схарактеризуйте консультативну бесіду, розвиток комунікативних відносин.
2. Які існують діагностичні процедури у консультативній бесіді, визначення та формулювання проблеми клієнта?
3. Які етапи ведення консультативної бесіди існують?
4. Схарактеризуйте завершення консультативної бесіди.

Практичні завдання

Завдання 1. Заповніть таблицю «Види соціально-педагогічних консультацій».

Завдання 2. Визначте та запишіть форми мовленнєвого етикету під час зустрічі та прощання консультанта з клієнтом.

Практичне заняття 4. *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем: алгоритм консультації».*

Питання для обговорення

1. Схарактеризуйте алгоритм консультацій.
2. Схарактеризуйте поняття вербального контакту у консультативній взаємодії (засоби).
3. Які існують прийоми активного слухання?

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Проаналізуйте конкретні процедури консультування та створіть проспект ведення соціально-педагогічного консультування (вид консультації – за вибором студента)

Практичне заняття 5. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Технологія і техніка спілкування консультанта з клієнтом».

Питання для обговорення

1. Яка техніка використання невербальних засобів спілкування і правила невербальної поведінки консультанта?

Практичні завдання

Завдання 1. Заповніть таблицю «Класифікація питань під час соціально-педагогічного консультування».

Завдання 2. Підготуйте розгорнутий виступ на тему «Нетестова діагностика під час соціально-педагогічного консультування»;

Практичне заняття 6. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Організація індивідуального консультування: використання невербальних засобів спілкування консультантом».

Питання для обговорення

1. Схарактеризуйте поняття невербального контакту у консультативній взаємодії.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Створіть таблицю «Типові технічні помилки, яких припускаються у процесі консультування та способи їх усунення».

Практичне заняття 7. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Організація індивідуального консультування: техніки формулювання питань у консультативному процесі; методи спілкування та види консультативних підходів».

Питання для обговорення

1. Сутність питань змістовного і емоційного характеру.
2. Види ефективних і неефективних питань. Умови постановки відкритих та закритих питань.
3. Правила інтерпретації одержаної інформації.
4. Методика завершення консультативного діалогу.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Представте відео (аудіо) запис поведеної консультації та запропонувати самоаналіз проведеної роботи

Практичне заняття 8. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Організація індивідуального консультування: прийоми консультування; методи і техніки збору інформації».

Питання для обговорення

1. Схарактеризуйте основні прийоми індивідуального консультування.

Практичні завдання.

Завдання 1. Визначте стратегії консультативної роботи соціального педагога з учнями, що мають неуспішність у навчанні.

Практичне заняття 9. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Телефонне консультування: історія створення служби «Телефон довіри».

Питання для обговорення

1. Консультування на «телефоні довіри»: зміст, цілі, переваги, недоліки.

2. Які існують принципи діяльності служби «Телефон Довіри».
3. Назвіть організаційні методи підготовки консультантів «Телефону Довіри».
4. Які особливості та етапи консультування у службі «Телефон Довіри».
5. Схарактеризуйте розвиток лінії «Телефон Довіри» в Україні.
6. Який феномен «вигорання» в діяльності консультантів «Телефону Довіри».

Практичні завдання.

Завдання 1. Підготуйте хронологічну таблицю щодо історії запровадження «Телефону довіри».

Завдання 2. Складіть банк телефонів довіри, які функціонують в окремій області.

Завдання 3. Розробіть проблемну ситуацію і відповідно до неї опишіть тактику спілкування.

Практичне заняття 10. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Консультативна допомога окремим типам сімей».

Питання для обговорення

1. Консультування молоді з питань підготовки до сімейного життя.
2. Консультативна допомога сім'ям із стабілізації сімейних стосунків.
3. Консультативна допомога батькам у розв'язанні проблем сімейного виховання. Завдання.

Практичні завдання.

Завдання 1. Узагальнити сутнісні характеристики психодинамічного (поведінкового) напрямку сімейного консультування.

Завдання 2. Розробіть тематику консультацій для різних типів сімей.

Практичне заняття 11. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Сімейне консультування: консультативна

допомога прийомній, неповній сім'ї». «Сімейне консультування: специфіка консультування сімей з дітьми різного віку».

Питання для обговорення

1. Попереджувально-профілактична робота з проблем дисгармонії сімейних відносин, конфліктів.
2. Соціально-правова, інформаційна робота з юридично-правових аспектів шлюбних відносин, організації сімейного господарювання та побуту.

Практичні завдання.

Завдання 1. Визначте особливості консультування дітей, підлітків з питань конфліктних стосунків з батьками.

Завдання 2. Підберіть матеріал з періодичних видань про досвід сімейного соціально-педагогічного консультування (за вибором).

Завдання 3. Підбір психодіагностичного інструментарію для роботи з сім'єю в процесі соціально-педагогічного консультування відповідно до визначеної проблематики (за вибором).

Практичне заняття 12. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти: типові консультаційні ситуації в роботі соціального педагога освітніх закладів; профорієнтаційне консультування».

Питання для обговорення

1. Суть і види соціально-педагогічного консультування у загальноосвітніх закладах, інтернатах.
2. Роль соціального педагога у наданні консультативних послуг у галузі охорони здоров'я (форми інтервенцій, підходи у консультуванні).
3. Особливості консультування осіб хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД.

Практичні завдання.

Завдання 1. Визначте стратегії консультативної роботи соціального педагога з учнями, що мають неуспішність у навчанні.

Завдання 2. Оформити пакет правових документів щодо соціального захисту дітей з особливими потребами, дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування; визначити в них той зміст, який можна використовувати у інформаційно-консультативній соціально-педагогічній практиці.

Практичне заняття 13. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Деякі аспекти соціально-педагогічної консультативної допомоги різним категоріям клієнтів».

Питання для обговорення

1. Які особливості консультування різних вікових груп (дітей, підлітків, молоді, дорослих)?
2. Схарактеризуйте модель соціально-педагогічного консультування осіб з адиктивною поведінкою.
3. Яка організація консультативної допомоги безробітним з питань зайнятості (профорієнтаційне консультування)?

Практичні завдання.

Завдання 1. Схеми організації консультативної допомоги безробітним у ситуації втрати чи пошуку роботи.

РОЗДІЛ 2.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ

САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

РОЗПОДІЛ ГОДИН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
		Денна	

1	<p>Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначити основні тенденції розвитку консультативної практики; – підготуватися до мікровиступу за темою «Відмінність соціально-педагогічного консультування від інших практик консультативної взаємодії»; – скласти порівняльну характеристику основних теоретичних концепцій в консультуванні; – здійснити порівняльний аналіз основних орієнтацій клієнтів при консультуванні 	28	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
3	<p>Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем:</p> <ul style="list-style-type: none"> – заповнити таблицю «Види соціально-педагогічних консультацій»; – визначити та записати форми мовленнєвого етикету під час зустрічі та прощання консультанта з клієнтом; – проаналізувати конкретні процедури консультування та створити проспект ведення соціально-педагогічного консультування (вид консультації – за вибором студента) 	28	
4	<p>Організація індивідуального консультування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – заповнити таблицю «Класифікація питань під час соціально-педагогічного консультування»; – підготувати розгорнутий виступ на тему «Нетестова діагностика під час соціально-педагогічного консультування»; – створити таблицю «Типові технічні помилки, яких припускаються у процесі консультування та способи їх усунення»; – представити відео (аудіо) запис поведеної консультації та запропонувати самоаналіз проведеної роботи 	28	
5	<p>Телефонне консультування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготувати хронологічну таблицю щодо історії запровадження «Телефону довіри»; – скласти банк телефонів довіри, які функціонують в окремій області; – розробити проблемну ситуацію і відповідно до неї описати тактику спілкування 	28	

6	<p>Сімейне консультування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – узагальнити сутнісні характеристики психодинамічного (поведінкового) напряму сімейного консультування у формі реферату; – розробити тематику консультацій для різних типів сімей; – визначити особливості консультування дітей, підлітків з питань конфліктних стосунків з батьками; – підібрати матеріал з періодичних видань про досвід сімейного соціально-педагогічного консультування (за вибором) та законспектувати їх основні положення; – складання карти проблемного поля сім'ї; – підбір психодіагностичного інструментарію для роботи з сім'єю в процесі соціально-педагогічного консультування відповідно до визначеної проблематики (за вибором) 	28
7	<p>Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначити стратегії консультативної роботи соціального педагога з учнями, що мають неуспішність у навчанні; – оформити пакет правових документів щодо соціального захисту дітей з особливими потребами, дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування; визначити в них той зміст, який можна використовувати у інформаційно-консультативній соціально-педагогічній практиці; – запропонувати (обґрунтувати) структуру дієвого соціально-педагогічного консульт-пункту в умовах загальноосвітньої школи та класи план його роботи 	30
	Разом	170

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Сутність соціально-педагогічного консультування

Тема 1. Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування.

Суть поняття «консультування». Поняття соціально-педагогічного

консультування як технології соціально-педагогічної роботи. Предмет соціально-педагогічного консультування. Мета, завдання та цілі соціально-педагогічного консультування. Відмінності соціально-педагогічного консультування від психологічного, соціального консультування, психокорекції та психотерапії. Контингент соціально-педагогічного консультування. Групи проблем клієнтів. Історія розвитку консультативної практики. Основні напрями консультативної психології. Основні теоретичні концепції в консультуванні. Психосоціальний та проблемно-орієнтований підходи до консультування. Основні орієнтації клієнтів при консультуванні: ділова, рента, ігрова.

Тема 2. Професійні вимоги до особистості соціального педагога-консультанта. Характеристика професійних вимог. Характеристика професійно значущих особистісних якостей і системи цінностей. Визначення критеріїв готовності соціального педагога до консультативної діяльності. Зміст комунікативної професійної компетентності, етичних норм, правил поведінки соціального педагога. Вимоги до зовнішнього вигляду і іміджу консультанта. Превенція симптомів прояву феномену «синдрому вигорання».

Змістовий модуль 2. Організація консультативної взаємодії

Тема 3. Етапи процесу консультування. Технології побудови консультативної бесіди (К. Роджерса, Р. Кочюнаса, А. Блазера, А. Моховікова, Е. Лютова-Робертс та ін.). Особливості розвитку комунікативних відносин: встановлення рапорту; визначення та формулювання проблеми клієнта; використання засобів емоційно-словесної підтримки; оцінка і аналіз ситуації; визначення ресурсів і шляхів вирішення проблеми; прогнозування, тактика поступових змін. Технологія завершення консультативної бесіди. Професійні установки соціального педагога у побудові консультативного діалогу (індивідуальний підхід до клієнта, динамічність, довіра, співробітництво та ін.).

Тема 4. Вербальний і невербальний контакт соціального педагога-консультанта з клієнтом у консультативній взаємодії. Сутність вербального

контакту у консультативній взаємодії: мова, інтонація, тембр голосу, послідовність висловлювання та ін. Методика використання прийомів активного слухання (ехо-техніка): з'ясування, уточнення, перефразування, резюмування. Вимоги до реалізації зворотного зв'язку у консультативному процесі. Поняття невербального контакту у консультативній взаємодії. Правила ефективного використання невербальних засобів спілкування консультантом (міміки, жестів, контакту очей, положень тіла). Інтерпретація консультантом невербальних засобів спілкування, що використовує клієнт у ході бесіди. Оцінка ефективності взаємодії.

Тема 5. Техніки формулювання питань у консультативному процесі.

Поняття, функції, технологія формулювання питань. Класифікація питань в залежності від ступеня замученості психічних процесів (питання змістовного і емоційного характеру). Класифікація питань в залежності від їх ефективності. Види ефективних питань: переломні, уточнюючі, пошукові, гіпотетичні. Особливості неефективних питань. Класифікація питань в залежності від ступеня розгорнутості відповіді. Правила використання закритих і відкритих питань. Методичні рекомендації щодо використання технік постановки питань у консультативному процесі. Правила інтерпретації одержаної інформації.

Тема 6. Методика завершення консультативного діалогу. Методика завершення консультативного діалогу. Активізація, заохочення клієнта у вирішенні проблемної ситуації (визначення реєстру рішень). Закріплення мотивації клієнта щодо змін. Методи інформаційної інтервенції та емоційної підтримки клієнта.

Змістовий модуль 3. Соціально-педагогічне консультування різних категорій клієнтів

Тема 7. Телефонне консультування. Консультування на «телефоні довіри»: зміст, цілі, переваги, недоліки. Принципи діяльності служби «Телефон Довіри». Організаційні методи підготовки консультантів «Телефону Довіри».

Особливості та етапи консультування у службі «Телефон Довіри». Етапи процесу телефонного діалогу. Етика телефонного консультування. Історія створення служби «Телефон Довіри» та функціонування її за кордоном. Розвиток лінії «Телефон Довіри» в Україні. Феномен «вигорання» в діяльності консультантів «Телефону Довіри».

Тема 8. Соціально-педагогічне консультування з проблем сім'ї. Актуальність реалізації напряму соціально-педагогічної роботи – консультування з проблем сім'ї. Функції консультативної роботи з сім'єю. Зміст звернень молоді з питань підготовки до сімейного життя: формування соціально-педагогічних, психологічних, юридичних знань з питань створення шлюбних відносин; формування статево-рольової ідентифікації; розвитку комунікативних навичок; корекції особистих проблем; планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я; розвитку сімейних традицій тощо. Особливості консультативної допомоги сім'ям з питань стабілізації сімейних стосунків. Попереджувально-профілактична робота з проблем дисгармонії сімейних відносин, конфліктів. Соціально-правова, інформаційна робота з юридично-правових аспектів шлюбних відносин, організації сімейного господарювання та побуту. Педагогічна консультативна допомога батькам у розв'язанні проблем сімейного виховання, налагодження стосунків з дітьми, організації дозвілля тощо. Зміст соціально-педагогічного консультування прийомної сім'ї. Консультування з питань юридичного оформлення статусу сім'ї, особливостей соціальної адаптації дитини, виконання батьківської ролі подружжям, організація побуту, дозвілля. Консультування як один з методів соціального супроводу прийомної сім'ї. Особливості консультування членів сім'ї, що виховують дитину з особливими потребами. Зміст психолого-педагогічної підтримки. Механізми корекційного впливу.

Тема 9. Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти. Характеристика запитів консультування у сфері освіти. Напрямки, види, зміст

консультативної діяльності соціального педагога у загальноосвітніх закладах, інтернатних установах. Особливості індивідуального консультування школярів, батьків, педагогів. Консультування з приводу агресивної поведінки, насилля та булінгу. Управлінське консультування в діяльності соціального педагога як фактор розвитку освітнього закладу. Консультування школи при виборі стратегії її розвитку. Консультування з питань мотивації та стимулювання персоналу. Технологічні особливості індивідуальної та групової супервізії. Характеристика консультування з проблематики навчання. Модерація як вид і технологія професійного консультування. Типові консультативні ситуації в роботі соціального педагога. Організація і участь в роботі шкільної консультативної служби. Особливості консультування батьків та педагогів з налагодження взаємодії з дітьми різного віку; з вибору оптимальних методів навчання і виховання, з проблем шкільної адаптації та успішності, методики формування здорового способу життя, профілактики девіантної поведінки. Профорієнтаційне консультування в шкільній системі. Поняття і принципи профорієнтаційного консультування в школі. Цілі і завдання профорієнтації в школі. Функції профорієнтації в школі. Умови ефективності профорієнтаційного консультування в школі. Методи профконсультації в школі. Розвиваюча профконсультація. Схема проведення профконсультації. Діагностика у профорієнтаційному консультуванні.

Тема 10. Консультативна соціально-педагогічна допомога клієнтам різних вікових груп. Особливості консультування різних вікових груп: дітей, підлітків, молоді, дорослих, людей похилого віку. Специфіка соціально-педагогічного консультування з проблем вікових криз. Умови ефективної діяльності консультанта у роботі з дітьми. Зміст консультативної допомоги підліткам, молоді по вирішенню проблем самореалізації; формування взаємостосунків з однолітками; запобігання, профілактики і корекції різних форм дезадаптації. Модель соціально-педагогічного консультування осіб з адиктивною

поведінкою. Поняття профорієнтаційного соціально-педагогічного консультування. Функції профконсультації у службі зайнятості. Особливості профорієнтаційного консультування учнів і випускників навчальновиховних закладів. Схема організації консультативної допомоги безробітним у ситуації втрати чи пошуку роботи.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу. Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору. Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Змістовий модуль 1. Сутність соціально-педагогічного консультування

Тема 1. Теоретичні засади соціально-педагогічного консультування.

1. Створити структурно логічну схему та категоріальний словник до визначеної теми.
2. Створення мультимедійної презентації на тему «Основні особливості соціально-педагогічного консультування».

Питання для самоконтролю:

1. Що включає організація роботи соціально-педагогічної консультації?
2. Які завдання вирішує соціальний педагог-консультант?
3. Охарактеризувати професійні особистісні характеристики консультанта.
4. Розкрити етапи соціально-педагогічного консультування.

5. У чому сенс основних процедур соціально-педагогічного консультування?

Тема 2. Професійні вимоги до особистості соціального педагога-консультанта.

1. Створення мультимедійної презентації на тему «Вимоги до особистості консультанта».
2. Створити порівняльну таблицю «Основні принципи соціально-педагогічного консультування). Підготувати доповідь «Професійні установки соціального педагога».

Питання для самоконтролю:

1. Що розуміється під технікою консультування?
2. Які прийоми використовує соціальний педагогконсультант на різних етапах консультування?
3. Розкрити правила яких повинен дотримуватися консультант при формулюванні порад та рекомендацій?
4. Охарактеризувати причини помилок, які часто з'являються в процесі консультування.
5. Визначити основні правила проведення соціальнопедагогічного консультування

Змістовий модуль 2. Організація консультативної взаємодії

Тема 3. Етапи процесу консультування.

1. Створити структурно логічну схему теми та категоріальний словник до визначеної тематики.
2. Написання есе на тему «Моделі консультативної взаємодії».
3. Створення таблиці «Види консультацій» (заповнити наступні колонки: назва консультації, її характеристика, сфера застосування в практиці соціально-педагогічного консультування).

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте тест як методику об'єктивного виміру особистості.

2. Розкрити умови успішного спілкування.
3. Які організаційні здібності можна виявити за допомогою тестування?
4. Що включає в себе психологічна несумісність?
5. З якими акцентуаціями характеру клієнта стикається соціальний педагог-консультант у своїй діяльності?

Тема 4. Вербальний і невербальний контакт соціального педагога-консультанта з клієнтом у консультативній взаємодії..

1. Створення мультимедійної презентації на тему «Сутність вербального і невербального контакту у консультативній взаємодії».
2. Підібрати діагностичний інструментарій відповідно до проблематики клієнтів індивідуального соціально-педагогічного консультування (за вибором студентів).
3. Підготувати статтю в університетський журнал на тему «Психотерапевтичні навички ведення консультативного інтерв'ю».

Питання:

1. Чим відрізняється телефонного консультування від наочного?
2. Розкрити етичні принципи консультації по телефону.
3. Які ролі виконує соціальний педагог при консультуванні по телефону?
4. Що дозволяє отримати консультанту аналізу голосу та мови співрозмовника?
5. Проаналізувати кроки телефонного консультування.

Тема 5. Техніки формулювання питань у консультативному процесі.

1. Проаналізуйте діяльність «Телефону довіри» м. Одеси.
2. Розробити алгоритм консультаційної бесіди по телефону з визначеними групами клієнтів.

Питання для самоконтролю:

1. Причини звернення клієнта по ділову консультацію.
2. Які мотиви впливають на поведінку клієнта на робочому місці?

3. У чому головні причини та умови виникнення соціально-стресових розладів?
4. Як можна подолати проблеми у спілкуванні з колегами?
5. Визначити основні прийоми у діловому консультуванні.

Тема 5. Техніки формулювання питань у консультативному процесі

1. Створити «банк даних» інформаційних інтернет-джерел з визначеної проблематики.
2. Створити запитання до консультативної бесіди з сімейної проблематики (за вибором).
3. Створити 3 кейса по формуванню конструктивних стратегій поведінки у процесі сімейного консультування, спираючись на технологію «кейс-метод».
4. Підбір просвітницького матеріалу для батьків (наприклад, складання пам'яток або рекомендацій для батьків «Якщо у дитини...»).

Питання для самоконтролю:

1. З якими проблемами клієнти звертаються до сімейного консультування?
2. Розкрити труднощі з котрими стикається соціальний педагог-консультант у роботі з подружжям.
3. У чому закладається корекція ригідних представлень і принципів при сімейному консультуванні.
4. Які рекомендації може надати соціальний педагог-консультант клієнтам з приводу налагодження подружніх стосунків?
5. Охарактеризувати особливості консультування тих, хто розлучається.

Змістовий модуль 3. Соціально-педагогічне консультування різних категорій клієнтів

Тема 7. Телефонне консультування.

1. Охарактеризувати діяльність соціального педагога щодо консультативної роботи в школі (представити у вигляді доповіді, виступу, статті).

2. Створення рекомендацій для визначеної категорії клієнтів: учнів (проблематика клієнтів за вибором студентів).

3. Створення рекомендацій для визначеної категорії клієнтів: викладачів, вихователів, управлінського складу навчального закладу (проблематика клієнтів за вибором студентів).

Питання для самоконтролю:

1. Що повинен знати соціальний педагог-консультант на початку проведення консультації батьків учнів?

2. Основні напрями психолого-педагогічного консультування батьків молодших школярів.

3. Які рекомендації може дати соціальний педагог-консультант при вирішенні соціально-педагогічних проблем дітей підліткового віку?

4. Розкрити особливості консультування батьків юнаків і дівчат.

5. У чому причини непорозуміння між батьками та їх дітьми.

Тема 8. Соціально-педагогічне консультування з проблем сім'ї.

Питання для самоконтролю:

1. Які соціально-педагогічні проблеми спонукають до девіантної поведінки дітей?

2. Розкрити етапи консультування підлітків з профілактики відхилення в поведінці.

3. Яких дітей можна назвати обдарованими. Чому?

4. Дати характеристику засуджених неповнолітніх.

5. У чому полягає техніка консультування засуджених неповнолітніх?

Проблемне завдання. Чи можна обдарованих дітей віднести до категорії „девіантних”? Обґрунтуйте свою відповідь.

Тема 9. Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти.

Питання для самоконтролю:

1. Які проблеми виникають між батьками та дорослою дитиною?

2. Розкрити тактики у взаємо спілкуванні батьків і дорослої дитини.
3. Як треба конструювати соціальному педагогу консультативну бесіду з батьком дорослої дитини?
4. Визначити стратегії роботи консультанта з батьками дорослої дитини.
5. Що лежить в основі конфліктів між батьками та їхньою дорослою дитиною?

Проблемне завдання. Проаналізувати як неадекватність позиції батьків (благополуччя – неблагополуччя, впевненість – невпевненість в собі) впливає на їхніх дітей.

Тема 10. Консультативна соціально-педагогічна допомога клієнтам різних вікових груп.

Вправа 1. Демонстрація ефективних дій у процесі слухання. Час виконання: від 45 хв. до 1 год. Мета: дослідження того, які дії є ефективними в процесі слухання. Кількість учасників: від 5 до 25 осіб.

Методика: всі учасники розбиваються на пари і сідають обличчям один до одного. Один з членів пари призначається „слухачем”, а інший – „оповідачем”. Усім „слухачам” видаються інструкції, і їх просять поводитися відповідно до описаних там дій, позначеними за допомогою акроніма СОПНР, тобто сісти прямо навпроти іншої людини, намагатися зберігати відкриту позу, трохи нахилитися до співрозмовника і розслабитися. Далі „оповідач” починає розмовляти зі своїм партнером на одну (або більше) тем, наприклад: інтереси, не пов’язані з роботою; музику; відпустку. „Слухачі” діють строго у рамках інструкції. Через 10 хв. відбувається обмін ролями в парах, тобто учасники, колишні „оповідачі”, стають „слухачами”, і навпаки; група працює в такому режимі ще протягом 10 хв. Після других 10 хв. усі учасники сідають в загальне коло, і тренер ініціює обговорення, присвячене тому, що учасники змогли помітити, виконуючи цю вправу. Якщо кількість учасників непарне, то тренер також повинен брати участь у виконанні цієї вправи. Оцінювання проводиться у два „кола”. У ході першого кола всі учасники по черзі говорять про те, що їм

найменше сподобалося у цій вправі, в ході другого кола – про те, що найбільше в ній сподобалося. Тренер також повинен взяти участь в обговоренні й вирішити, варто чи ні проводити обговорення тих моментів, на які звернули увагу учасники. Завершення: учасникам дається 5 хв. на задавання питань, вираження почуттів, звернення до інших учасників групи і промовляння всього того, що виникло в процесі виконання вправи. Дії, пов'язані зі слуханням. Описані нижче дії, що позначаються за допомогою акроніма СОПНР, свідчать про той факт, що ви дійсно слухали іншу людину. Використовуйте їх як „основу”, яка дозволить вам контролювати те, як ви поведетеся у процесі консультивання.

- Сядьте напроти людини, яку ви слухаєте.
- Розслабтеся, слухаючи співрозмовника.
- Зберігайте відкриту позу.
- Підтримуйте зоровий контакт.
- Трохи нахилийтеся до свого співрозмовника.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Підготувати проєкт на електронному і паперовому носіях, виступити на семінарському занятті (протягом семестру).

ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА (за вибором)

№ з/п	Завдання	Кількість
		годин Денна
1.	Теоретичні засади соціально-педагогічного консультивання.	
2	Особливості консультивання у діяльності соціального педагога	
3	Консультивання як технологічний спосіб вирішення соціально-педагогічних проблем.	
4	Організація індивідуального консультивання.	
5	Телефонне консультивання.	
6	Сімейне консультивання.	
7	Соціально-педагогічне консультивання в закладах освіти.	

Разом	10
-------	----

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

РОЗДІЛ 3.

**КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ
ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

- 1.Консультування (від лат. *consultare*).
радитися
писати
писати, читати, відповідати
- 2.Повсюдне поширення консультування почалося .
з 70-х роках. XX сторіччя
з 60-х роках. XX сторіччя
в XIX сторіччі
- 3.Під консультуванням мається на увазі .

і науку, і мистецтво

та розглядають як діяльність, метою якої є виховання підростаючого покоління
робота з індивідуумами і їх взаєминами, спрямована на розвиток, підтримку під час кризи, наставництво або рішення проблем...

4.Завдання консультивання.

надати клієнтові можливість проаналізувати, виявити і прояснити способи більш задовільного і повноцінного життя...

одразу забезпечить досягнення вершин професійної майстерності

залишатися пасивним і чекати, поки накопичиться досвід або раптом виявиться талант до професійної діяльності

5.Консультивання.

двосторонній процес співпраці в рамках підтримуючих відносин, що сприяють розумінню клієнтом своєї проблеми, розуміння необхідності діяти і виконувати адекватні дії.

односторонній процес підтримки та стимулювання, що включає в себе вказівку подальшого шляху, навчання, інструктаж, вплив.

односторонній процес, в рамках якого висловлюються думки, виносяться судження, пропонуються рекомендації, і всі ці дії спираються на механізм переконання

6.Порада – .

це односторонній процес, в рамках якого висловлюються думки, виносяться судження, пропонуються рекомендації, і всі ці дії спираються на механізм переконання.

двосторонній процес співпраці в рамках підтримуючих відносин, що сприяють розумінню клієнтом своєї проблеми, розуміння необхідності діяти і виконувати адекватні дії.

також односторонній процес підтримки та стимулювання, що включає в себе вказівку подальшого шляху, навчання, інструктаж, вплив

7.Керівництво –

також односторонній процес підтримки та стимулювання, що включає в себе вказівку подальшого шляху, навчання, інструктаж, вплив

це односторонній процес, в рамках якого висловлюються думки, виносяться судження, пропонуються рекомендації, і всі ці дії спираються на механізм переконання.

двосторонній процес співпраці в рамках підтримуючих відносин, що сприяють розумінню клієнтом своєї проблеми, розуміння необхідності діяти і виконувати адекватні дії.

8.Методи консультивання –

це способи здійснення вербального спілкування клієнта і консультанта

це застосування організаційних положень, необхідних для успіху консультивання

це встановлення нормативів, які є орієнтирами в роботі з сім'єю: цілі, діяльність щодо їх досягнення, угода, правила поведінки на консультаціях

9.Регламентування в роботі консультанта -

це відображення дій і слів клієнта

роз'яснення умов, обставин, перспектив роботи

це застосування організаційних положень, необхідних для успіху консультування (час на роботу, на міркування, на зустріч).

10.Нормування –

роз'яснення умов, обставин,

це встановлення нормативів, які є орієнтирами в роботі з сім'єю: цілі, діяльність щодо їх досягнення, угода, правила поведінки на консультаціях.

це показ дій інших людей у подібних обставинах

11. Види соціально-педагогічного консультування існує

1-2

3

4

12.Види соціально-педагогічного консультування

Інтимно-особистісне консультування, сімейне консультування, психолого-педагогічне консультування, ділове консультування.

сімейне консультування, ділове консультування.

психолого-педагогічне консультування

13.Інтимно-особистісне консультування

можна віднести консультування з питань, що виникають у людини у власній сім'ї або в сім'ях інших близьких до неї людей.

припускає допомогу в питаннях, які зачіпають людину як особу, викликають у неї сильні переживання, що зазвичай ретельно приховуються від навколишніх людей

ділове консультування

14.Сімейне консультування

це обговорення питань навчання і виховання дітей, навчання чому-небудь і підвищення педагогічної кваліфікації дорослих людей, педагогічного керівництва, управління дитячими і дорослими групами і колективами.

Інтимно-особистісне консультування

можна віднести консультування з питань, що виникають у людини у власній сім'ї або в сім'ях інших близьких до неї людей.

15.Психолого-педагогічне консультування

це обговорення питань навчання і виховання дітей, навчання чому-небудь і підвищення педагогічної кваліфікації дорослих людей, педагогічного керівництва, управління дитячими і дорослими групами і колективами.

припускає допомогу в питаннях, які зачіпають людину як особу, викликають у неї сильні переживання, що зазвичай ретельно приховуються від навколишніх людей

можна віднести питання вибору професії, вдосконалення і розвитку здібностей людини, організації праці, підвищення працездатності, ведення ділових переговорів тощо.

16. Ділове консультування

припускає допомогу в питаннях, які зачіпають людину як особу, викликають у неї сильні переживання, що зазвичай ретельно приховуються від навколишніх людей

можна віднести питання вибору професії, вдосконалення і розвитку здібностей людини, організації праці, підвищення працездатності, ведення ділових переговорів тощо.

можна віднести консультування з питань, що виникають у людини у власній сім'ї або в сім'ях інших близьких до неї людей.

17. Скільки типів сімейного консультування виділяють

два

три

сім

18. Виділяють такі типи сімейного консультування:

конкретне; програмне консультування; поєднання перших двох типів у конкретних випадках

програмне консультування

конкретне

19. Під час консультування сім'ї доцільно застосовувати такі рекомендації щодо заспокоєння у конфлікті, які надають можливості для розрядки:

фізичні

емоційні

фізичні, емоційні, духовні

20. Психолого-педагогічне консультування в свою чергу, передбачає наявність у консультанта

педагогічної освіти

досвіду навчання і виховання людей.

педагогічної освіти і досвіду навчання і виховання людей.

21. Завдання соціального педагога-консультанта високої кваліфікації –

допомогти клієнтові в знаходженні шляхів вирішення його проблем, яких може бути багато, клієнт же сам вибирає прийнятний для нього шлях.

передати досвід навчання і виховання людей.

можна віднести питання вибору професії, вдосконалення і розвитку здібностей людини, організації праці, підвищення працездатності, ведення ділових переговорів тощо.

22. Некваліфікований соціальний педагог

допомагає клієнтові в знаходженні шляхів вирішення його проблем

переслідує свої цілі, використовує клієнта для реалізації своїх схильностей

допомагає в питаннях, які зачіпають людину як особу,

23. Некваліфікований соціальний педагог

підкується про зберігання і передачу інформації
схильний до поширення інформації

порушує правило конфіденційності, схильний до поширення інформації, не
підкується про її зберігання і передачу.

24. На основі аналізу вітчизняної і зарубіжної літератури, нормативних
документів можна виділити наступні професійно бажані особистісні
характеристики консультанта:

- прояв щирого інтересу до людей і терпіння в спілкуванні з ними; • емоційна стабільність; • здатність викликати довіру у інших людей; • повагу цінностей і прав інших людей; • проникливість;
- відсутність упереджень; • свідомість професійних обов'язків; • емпатія і чуйність (але не висока сензитивність); • вміння вислухати, теплота і сердечність (але не сентиментальність); • об'єктивність (неототожнення себе з клієнтом); • високий соціальний інтелект;
- довіра клієнта, віра в його здатність і можливість самостійно впоратися зі своєю проблемою; • вміння тримати оптимальну психологічну дистанцію між собою та клієнтом; • гнучкість, пластичність поведінки; • відсутність власних серйозних проблем; • самокритичність.

25. До негативних (професійно шкідливих) рис консультанта відносяться:

авторитарність, пасивність і залежність, замкнутість,

схильність використовувати клієнтів для задоволення своїх потреб,

невміння бути терпимим до різних установок, ціннісних орієнтацій, стимулів клієнтів.

26. Соціальний педагог-консультант повинен володіти наступними якостями, котрі можуть проявлятися в спілкуванні з клієнтами

Здатність до емпатії, співчуття. Відкритість. Вираз особистої турботи про клієнта за допомогою співчуття йому, а також жестів, міміки, пантоміміки. Доброзичливість

Безоцінне ставлення до клієнта. Відмова від нотацій. Довіра до клієнта

Уміння тримати оптимальну дистанцію між собою та клієнтом. Вміння вселяти в клієнта впевненість і рішучість подолати свою проблему.

27. Професійна підготовка консультанта полягає в освоєнні їм комплексу знань, умінь, навичок. Він повинен володіти:

необхідними теоретичними знаннями в області соціальної педагогіки та інших, суміжних з нею наук, вивчення яких необхідно для проведення соціально-педагогічного консультування на високому рівні;

знаннями, необхідними для організації успішної роботи соціально-педагогічної консультації; розвиненими вміннями в області практичного спілкування з клієнтами;

досить великим досвідом проведення соціальнопедагогічного консультування з різних питань і з різними людьми.

28. Під організацією індивідуальної роботи соціального педагога-консультанта розуміється

те як він організовує свою особисту професійну працю.

Передусім йдеться про режим роботи, що забезпечує соціальним педагогам-консультантам виконання професійних обов'язків на високому рівні підтримка його професійної майстерності та підвищення кваліфікації.

29. Виходячи з семигодинного робочого дня і норми, яка становить 26 робочих днів на місяць, можна місячний обсяг робочого часу розподілити між різними видами робіт приблизно наступним чином (Ці дані не лише приблизні, але й умовні)

підготовка до проведення консультування – 18 годин (10%); робота безпосередньо з клієнтами – 90 годин (50%);

обробка та аналіз результатів консультування – 26 годин (15%);

оформлення необхідної документації – 14 годин (5%); підвищення консультантом власної професійної кваліфікації – 34 годин (20%)

30. Консультант під час слухання клієнта повинен запам'ятовувати

імена, дати, факти, події

імена, дати, факти, події та багато іншого, що важливо для розуміння особи клієнта, для пошуку оптимального вирішення його проблеми

лише імена та адресу проживання

31. Основні етапи проведення соціально-педагогічного консультування

підготовчий, налаштувальний,

діагностичний, рекомендаційний

контрольний

32. Підготовчий етап.

На цьому етапі соціальний педагог-консультант знайомиться з клієнтом за попереднім записом,

На даному етапі соціальний педагог-консультант особисто зустрічає клієнта,

На даному етапі соціальний педагог-консультант вислуховує сповідь клієнта і на основі її аналізу прояснює, уточнює проблему клієнта

33. Налаштувальний етап.

На цьому етапі соціальний педагог-консультант знайомиться з клієнтом за попереднім записом,

На даному етапі соціальний педагог-консультант особисто зустрічає клієнта, знайомиться з ним і налаштовується на спільну роботу з клієнтом

На даному етапі соціальний педагог-консультант вислуховує сповідь клієнта і на основі її аналізу прояснює, уточнює проблему клієнта

34. Діагностичний етап.

На даному етапі соціальний педагог-консультант вислуховує сповідь клієнта і на основі її аналізу прояснює, уточнює проблему клієнта

На цьому етапі соціальний педагог-консультант знайомиться з клієнтом за попереднім записом,

На даному етапі соціальний педагог-консультант особисто зустрічає клієнта, знайомиться з ним і налаштовується на спільну роботу з клієнтом

35.Рекомендаційний етап.

На даному етапі соціальний педагог-консультант вислуховує сповідь клієнта і на основі її аналізу прояснює, уточнює проблему клієнта

На цьому етапі соціальний педагогконсультант знайомиться з клієнтом за попереднім записом,

Соціальний педагог-консультант, зібравши на попередніх етапах необхідну інформацію про клієнта і його проблеми, на даному етапі разом з клієнтом виробляє практичні рекомендації щодо вирішення його проблеми

36.Контрольний етап.

На даному етапі соціальний педагогконсультант і клієнт домовляються між собою про те, як буде контролюватися і оцінюватися практична реалізація клієнтом отриманих їм практичних порад і рекомендацій.

Соціальний педагог-консультант, зібравши на попередніх етапах необхідну інформацію про клієнта і його проблеми, на даному етапі разом з клієнтом виробляє практичні рекомендації щодо вирішення його проблеми

На даному етапі соціальний педагог-консультант вислуховує сповідь клієнта і на основі її аналізу прояснює, уточнює проблему клієнта

37.Основна форма та особливість телефонного консультування

дозволяє багатьом громадянам, які не рідко звернутися за допомогою безпосередньо до фахівцяконсультанта або не мають такої можливості, отримувати заочно поради і рекомендації з хвилюючих їх проблем.

анонімність, що сприяє формуванню у клієнта фантазійного образу консультанта.

Обидва варіанти правильні

38.Вся консультативна робота телефонної допомоги повинна підпорядковуватися ряду етичних принципів, серед яких анонімність, конфіденційність і довіра, добровільність гуманність, доступність, нейтральність

обидва варіанти правильні

39.Під час бесіди консультант приміряє на себе одну з можливих ролей:

сповідник, конфідент, консультант, генерал

старший товариш, терапевт, інформатор, простак

обидва варіанти правильні

40.У ході телефонного консультування доводиться спиратися на аналіз мови

аналіз голосу

обидва варіанти правильні

41.Найбільш важлива з усіх якостей, якою повинен володіти телефонний консультант

вміння слухати

вміння гарно виглядати

обидва варіанти правильні

42. Які питання задають в ході телефонного консультування?

Основні типи питань.

інформаційні, фокусуючі, навідні,

Питання, що заповнюють мовчання, проблемні питання

Обидва варіанти правильні

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

з навчальної дисципліни

«СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

1. Поняття консультування.
2. Мета та завдання соціально-педагогічного консультування.
3. Принципи соціально-педагогічного консультування.
4. Сфери застосування соціально-педагогічного консультування.
5. Види соціально-педагогічного консультування.
6. Зв'язок консультування, психотерапії і психокорекції.
7. Рольові функції консультанта.
8. Психоаналітичний напрям у консультуванні.
9. Гуманістичний напрям у соціально-педагогічного консультуванні.
10. Біхевіористичний напрям у консультуванні.
11. Когнітивний напрям у соціально-педагогічного консультуванні.
12. Особистість консультанта як основна складова процесу консультування.
13. Вимоги до консультанта.
14. Професійна підготовка консультантів в Україні.
15. Підготовка консультантів в зарубіжних країнах.
16. Галузі соціально-педагогічного консультування.
17. Етика поведінки та професійний етикет консультанта.
18. Ціннісні орієнтації консультанта.
19. Поняття «синдрому згорання» його причини.
20. Стратегії подолання синдрому професійного вигорання.

21. Вплив перенесення і контрперенесення у консультуванні.
22. Вербальна і невербальна поведінка консультанта.
23. Вимоги до організації і проведення консультативної бесіди.
24. Організація процесу консультування.
25. Стадії психоконсультування.
26. Особливості першої зустрічі.
27. Структура процесу консультування.
28. Психоконсультативна бесіда.
29. Етичні особливості поведінки педагога під час консультування.
30. Технологія ведення бесіди.
31. Вимоги до організації і проведення консультативної бесіди.
32. Особливості контакту консультанта із клієнтом під час бесіди.
33. Щирість консультативного контакту (конгруентність).
34. Емоційні компоненти психологічного клімату у консультативному контакті.
35. Інтерв'ю у соціально-педагогічного консультуванні.
36. Особливості консультування клієнтів із вадами саморегуляції: плачучі клієнти, клієнти, що переживають провину, клієнти з істеричною поведінкою, obsesivні клієнти, клієнти з параноїдальними розладами, клієнти з шизоїдними розладами, клієнти з асоціальною поведінкою, клієнти з алкогольною залежністю, клієнти з сексуальними потребами.
37. Особливості психоконсультування клієнтів у кризових станах: клієнти із психосоматичними розладами, клієнти із депресією, клієнти із суїцидальними намірами, консультування людей при переживанні втрати.
38. Особливості психоконсультування клієнтів з неадекватною поведінкою: клієнти з тривожною поведінкою, клієнти із страхом і фобіями, вороже налаштовані і агресивні клієнти, немотивовані клієнти, клієнти з підвищеними вимогами.
39. Особливості консультування клієнтів – жертв зґвалтування.

40. Основні проблеми консультування подружніх пар.
41. Особливості консультування при роботі з подружньою парою.
42. Процес консультування подружньої пари.
43. Використання домашніх завдань при роботі з подружжям.
44. Консультування подружжя з приводу сексуальних проблем.
45. Індивідуальне психоконсультування подружжя.
46. Переживання розлучення з партнером.
47. Консультування при розлученні.
48. Консультування батьків.
49. Корекція позиції батька стосовно дитини.
50. Корекція стосунків батьків і дитини.

ДОДАТКИ

Карта прийому клієнта (дорослого) стать:

1. Ім'я та по батькові клієнта

2. Вік клієнта _____ років

5. Освіта _____

4. Професія _____

5. Професійна діяльність на сьогоднішній день _____

6. Сімейний стан:

одружений _____ скільки років _____

одинокий, без постійного партнера _____

не в шлюбі, з постійним партнером _____

розлучений _____ удівець _____

другий шлюб _____

одинокий, проживає з батьками _____

Кількість дітей _____ від якого шлюбу _____

8. Вік дітей _____

9. Зв'язок із дітьми (емоційний, матеріальний тощо) _____

10. Професія та професійна діяльність партнера _____

11. Батьки клієнта:

обоє з батьків живі _____

живий тільки один із батьків _____ хто саме _____

вік батьків _____

обоє батьків померли _____

інша сімейна ситуація _____

12. Професії батьків:

батько _____ освіта _____

мати _____ освіта _____

13. Кількість братів, сестер _____ вік _____

сіблінгова позиція клієнта _____

14. Сімейна соціограма:

15. Дата первинного звертання _____

16. Характеристика фізичного стану:

добрий _____ середній _____ поганий _____

Характер сну: глибокий, поверховий, розлади сну (безсоння важко засинати, страшні сновидіння).

17. Загальне уявлення:

відповідає віку _____, виглядає молодшим _____ передчасне старіння _____

18. Стан харчування:

нормальний _____, дуже добрий _____, знижений _____

19. Перенесені операції, захворювання, перебування в лікарні:

20. Скарги на теперішній стан здоров'я:

21. Результати лікування:

22. Сімейний анамнез, захворювання членів сім'ї:

23. Характеристика сексуальності:

статеве життя з _____ років

статева активність на цей час, задоволеність статевими стосунками

24. Коло спілкування (стосунки з сусідами, знайомими, друзями):

25. Характеристика вільного часу (спорт, книги та ін.):

26. Основні риси характеру:

– загальна слабкість, втомлюваність;

– замкнутість, навіюваність;

– неможливість відв'язатись від якоїсь думки чи мелодії, сором'язливість:

- нерішучість, невпевненість;
- вразливість, образливість, нестійкість настрою;
- знижений фон настрою (поганий буває частіше);
- роздратованість, імпульсивність (без втрати контролю над собою);
- роздратованість, імпульсивність із втратою контролю над собою.

27. Короткий зміст скарги клієнта (що і коли трапилося з ним)

28. Загальні враження про клієнта:

Аналіз скарги:

29. Суб'єктивний локус скарги

30. Об'єктивний локус скарги

31. Проблема (суть труднощів клієнта)

32. Самодіагноз (як пояснює клієнт причини труднощів):

33. Запит (якої допомоги чекає) : «навчіть», «порадьте», «вплиньте»

Характер клінічної бесіди:

а) загальна емоційна підтримка;

б) підтримка прийнятого рішення;

в) аналіз і обговорення життєвої ситуації та життєвої альтернативи;

г) рекомендації в області сімейних взаємин, взаємин з дітьми, сексуальних стосунків, особистих проблем;

г) інші рекомендації _____;

д) інші форми (вказати) _____.

35. Випадок належить до категорії гострих, тих, що потребують негайної допомоги

так _____ ні _____

36. Випадок містить суїцидальну небезпеку: так _____ ні _____

37. Випадок вимагає додаткових зустрічей: так _____ ні _____

38. Випадок потребує інших видів діагностики (вказати, яких саме)

39. Написання висновку за результатами діагностики.

Додаток Б

Карта прийому клієнта (дитини) стать:

1. Ім'я та по батькові клієнта

2. Вік клієнта _____ років

3. Освіта _____

4. Батьки клієнта: _____

обоє батьків живі _____

живий тільки один із батьків _____ хто саме _____

вік батьків _____

обоє батьків померли _____

інша сімейна ситуація _____

5. Професії батьків:

батько _____ освіта _____

мати _____ освіта _____

6. Кількість братів, сестер _____ вік _____

сіблінгова позиція клієнта _____

7. Сімейна соціограма:

8. Дата первинного звертання _____

9. Характеристика фізичного стану:

добрий _____ середній _____ поганий _____

Характер сну: глибокий, поверховий, розлади сну (безсоння, важко засинати, страшні сновидіння).

10. Загальне уявлення

11. Стан харчування: нормальний _____, дуже добрий _____, знижений _____

12. Перенесені операції, захворювання, перебування в лікарні:

13. Скарги на теперішній стан здоров'я:

14. Результати лікування

15. Сімейний анамнез, захворювання членів сім'ї

16. Коло спілкування

17. Характеристика вільного часу (ігри, спорт, книги, ін.):

18. Основні риси характеру:

- загальна слабкість, втомлюваність;
- замкнутість; навіюваність;
- неможливість відв'язатись від якоїсь думки чи мелодії; сором'язливість;
- нерішучість, невпевненість;
- вразливість, образливість; нестійкість настрою;
- знижений фон настрою (поганий буває частіше);
- роздратованість, імпульсивність (без втрати контролю над собою)
- роздратованість, імпульсивність із втратою контролю над собою.

19. Короткий зміст скарги клієнта (що і коли трапилось з ним)

20. Загальні враження про клієнта:

21. Випадок належить до категорії гострих, тих, що потребують негайної допомоги (так, ні).

22. Випадок вимагає додаткових зустрічей (так, ні).

23. Випадок вимагає передачі іншому консультанту (так, ні).

24. Випадок потребує психіатричної діагностики і консультування.

25. Випадок потребує інших видів діагностики (вказати, яких саме).

26. Необхідність запитів у медичні заклади (є, немає).

27. Випадок обговорення на нараді консультантів (так, ні).

Рекомендації консультанту для подальшої роботи

28. Подальша робота з клієнтом (результати діагностики).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
2. Білоус Р. Методичні вказівки щодо практичних і самостійних робіт з навчальної дисципліни «Основи психологічного консультування» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 053 «Психологія» освітнього ступеня «Бакалавр». Кременчук. 2019. 56 с.
3. Крижановська З. Конфліктологічне консультування : навч. посіб. Луцьк, 2017. 110 с
4. Кулик І.В. Основи консультування: методичні рекомендації. ІваноФранківськ: НАІР. 2018. 90 с.
5. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 100 с.
6. Магдисюк Л. І. Основи психологічного консультування : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.

Допоміжна

1. Леонова В.І., Віцукаєва К. М. Наставництво як форма соціальної підтримки дітей у закладах соціального захисту. Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій, 2019. – Вип. 13. Том 2. С. 133–136.
2. Леонова В.І., Віцукаєва К. М. Розвиток професійної майстерності майбутніх соціальних працівників. Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій, Одеса. 2020. Вип. 27. Том 1. С. 124–127.
3. Леонова В.І, Гаркуша О. Професійні вимоги до особистості соціального педагога-консультанта. *Модернізація змісту освіти у підготовці майбутніх професійно-педагогічних фахівців* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Кривий Ріг, 21 квітня 2023. С 37-39.

4. Леонова В.І, Чередкик В. Реабілітація військових під час бойових дій. *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса, 2022. С 48-51.
5. Леонова В.І, Радчук М. Соціально-психологічні особливості культурно-дозвілєвої діяльності підлітків. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук, 17 березня 2023. С 30-34.
6. Леонова В. І. Соціально-педагогічна підтримка дітей з особливими потребами до умов навчально-виховного процесу. *Засоби і прийоми, які сприяють розвитку й комунікації педагогів та дітей з особливими освітніми потребами* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікацій, 30 січня-12 березня 2023. Одеса. С 54-55
7. Леонова В.І, Радчук М. Основні напрями роботи соціального педагога з дітьми в умовах воєнного стану. *Модернізація змісту освіти у підготовці майбутніх професійно-педагогічних фахівців* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Кривий Ріг, 21 квітня 2023. С 86-89.
8. Леонова В.І. Зміст роботи соціального працівника з дітьми із асоціально-спрямованих сімей. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «*Студентські соціальні ініціативи : реалії та перспективи*», (Одеса, 24 квітня 2020 р.). Одеса, 2020. С. 63-68.
9. Леонова В.І. Соціально-педагогічний проєкт щодо розвитку особистісного потенціалу та підготовки до життєвого самовизначення підлітків. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення* : збірка наук. праць, 2021. С-53.
10. Леонова В.І. Конфліктність між батьками та дітьми-підлітками як педагогічна проблема. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та

молодих науковців : *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення* : збірка наук. праць, 2021. С-78

11. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с. 37.

12. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 320 с. 38.

13. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Програма сертифікатного курсу з підвищення тренерської компетентності за напрямом «Практична психологія у сфері кризової психології». Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 92 с.

14. Черепанова В.О. Удосконалення теоретичних основ застосування ділового консультування в Україні. Бізнес-інфор. 2018. № 2, С.27-33.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт.

2. URL : <http://www.mon.gov.ua>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

5. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>